

EESTI SAARTE KOGU

✉ TTÜ Kuressaare Kolledž, Lossipargi 1, 93813 Kuressaare
☎ (045) 39-145

Eesti Saarte Kogu üldkogu Naissaarel 28.06.-29.06.2002.a

Reede, 29. juuni kell 11.33

väljasõit Leppneeme sadamast Naissaarele Leppneeme sadamast Viimsi valla postipaadiga "Helge". Maabumine kell 13.40.

Lõunasöök Naissaare Looduspargi keskuses, mille avab tervitusega Viimsi vallavanem Kaido Metsma.

Sõit kohaliku taksoga 1,7 km kaugusel asuvasse Männiku puhkekülla, mille välibaaris toimus ESK XII üldkogu.

Osavõtjad:

Saarte volitatud esindajad:	
Abruka – Tõnis Siplane; Muhu – Hants Kipper; Pakri saared – Ain Sarv; Hiumaa – Reet Kokovkin;	Ruhnu – Kaarel Lauk; Vahase – Arvi Prei; Vormsi – Ants Varblane.
Eestseisus ja kaastöönõukogu:	
Ants Varblane, Hants Kipper, Ain Sarv, Vambo Kaal, Urmas Kase, Laine Tarvis	
Külalised:	
Tiit Koit – Naissaare Looduspark, Maris Puurmann – Eesti Väikesaarte Noorte Ühendus, Kaia Eelma – ESK, Kristin Semm – EAS, Anne Lindma - Siseministeerium, Raimond Jõearu – Saare Maavalitsus, Kai Võlli – Haridusministeerium, Tiia Palmaru – Eesti Raadio, Ants Savest – Viimsi vald, Toomas R. Raist – Harju Maavalitsus, Kaido Metsma – Viimsi Vallavalitsus, Margit Rosen – Naissaar; Riina Aasma, Edda Kipper, Marge Pervik, Kaspar ja Tambet Kaal, Laura ja Joosep Lauk, Liia, Anu Pihl – ESK sõbrad	

Päevakord

Reede, 28. juuni

Kell 15.00 **Üldkogu avamine Naissaarel**

ESK esimehe hr Ants Varblase avasõnad

Viimsi vallavanema hr Kaido Metsma tervitus üldkogust osavõtjatele

Harju maavanema poolne tervitus nõunik Toomas R. Raistilt

kell 15 – 16.30 **Paneeldiskussioon: saarte seaduse eelnõust, ESK tegevuse prioriteetidest, transpordikorraldusest väikesaartel jm**

kell 16.30 – 18 **Naissaare elanikud oma saarest**

kell 18 – 19 **ESKga seotud organisatsioonide tegevusest**

Laupäev, 29. juuni

kell 9.00 – 10.00 Juhatuse tegevuse ja majandusaasta aruannete kinnitamine, ESK revidendi valimine. Projektitaotlusi hindava komisjoni moodustamine. ESK järgmise aasta tegevuskava kinnitamine.

Reede, 28. juuni 2002

TERVITUSED

15.07 **Ants Varblane** kuulutab Eesti Saarte Kogu 12. üldkogu avatuks ning tutvustab teemasid, millest sellel pärastlõunal juttu tuleb.

Tiit Koit (Naissaare Looduspark) – Säilitamiseks Naissaare väärtuslikku loodust, on saarel kehtestatud omad reeglid, millest tuleb kinni pidada. Praegu seab ühele poolele õnneks ja teisele kahjuks massilisemale inimeste liikumisele piirid korraliku transpordi ning elektrivarustuse puudumine. Soovin siinviibijatele jõudu ning loodan, et ESK suudab ka omalt poolt kaasa aidata Naissaare probleemide lahendamisele.

Toomas R. Raist (Harju maavalitsus) – Harjumaa omavalitsuste haldusalasse kuulub hulgaliselt saari, nii asustatud kui asustamata. Soovin ESK üldkogule jõudu ning püüan siinräägitu kõrva taha panna ja maavalitsuse asjaomastele isikutele edastada.

K: (AV) Kasutan siinkohal juhust, et maavalitsuse esindaja kohal viibib ning küsin, mis järgus on Pakri saarte puhkekeskuse projekt ning milline on maavalitsuse seisukoht kavandatavate loodust ohustavate tegevuste suhtes?

V: (T. Raist) Saared ei kuulu minu tööalase põhitegevuse hulka, seepärast jään kahjuks vastuse võlgu.

Järgneb kõigi üldkoosolekul osalejate tutvustusring.

ÜLEVAADE SÕNAVÕTTUDEST

AV (ESK eestseisuse esimees) – Sel üldkogul tahaks uuesti defineerida vastuse küsimusele “Milleks me olemas oleme?”, millised peaksid olema ESK tegevuse prioriteedid? Täna õhtul räägime veel kindlasti Saarte seaduse eelnõust (SE 1002) ning ka võimalikust Väikesaarte seadusest, kuigi selle seaduseelnõu reformierakondlastest toetajaid kohal pole. Kohal on ka hasartmängumaksu komisjoni aseesimees, kes ootab meilt prioriteete, mille alusel ritta seada laekunud projektitaotlusi. Esimese taotlusvooru projektide tutvustused on juba hindamiseks saadetud ning meiepoolset vastust, st projektide järjestust oodatakse 4. juuliks.

Eraldi tahaks rääkida veel Teede- ja Sideministeeriumi ning Vormsi vallavalitsuse suhetest suviste transpordihindade osas. ESK poolt võiks TSM-le valmida pöördumine, millega saarte elanikele ei rakendataks suviseid, tunduvalt kõrgemaid üleveotariife.

Maris Puurmann (EVNÜ) – Päeva lõpus oleks huvitav kuulda ka ESKga seotud ning alorganisatsioonide tegevusest, pean silmas Eesti Väikesaarte Noorte Ühendust ning ESK naiskogu.

Hants Kipper – Euroopa Liidu vahendite edukaks hankimiseks on Eesti omavalitsused liiga väikesed, vajalik on valdade koostöö. Tekib küsimus, kellega koostööd teha? Kas EKS on nõus Muhu valla sooviga luua nn Väinamere region, kuhu kaasataks ka valdu Läänemaalt.

AV – Erinevate projektidele toetuse taotlemiseks ning ka nende juhtimiseks võiks kõne alla tulla ühise sihtasutuse loomine.

Vambo Kaal – Saarte seadusest. 2001. aasta novembris läks liikvele Väikesaarte seaduse versioon, mis väiksema maksumuse tõttu oleks eeldatavasti kergemini vastuvõetav olnud. Kuid Riigikogu saarte toetusgrupi seisukoht oli, et saari ei või üksteisest suuruse järgi eristada ning kindlasti tuleb välja minna Saarte seadusega.

Juhuks kui on vaja kiiresti otsustada (st sellest sõltub seaduse vastuvõtmine), millist seaduseelnõu varianti toetada, on vajalik ESK põhimõttelist otsust kumb: ka Saarte või Väikesaarte seadus. Minu isiklik seisukoht on, et kui saartele eraldi seadus, siis ainult Saarte seadus.

Väikesaarte seadust tõukavad kõige enam Reformierakonna liikmed (Lipstok, Kukk ja Fjuk) ning tundub, et sellel lähenemisel ei ole muud eesmärki kui saarte omavaheline tülialajamine, mis omakorda võib viia ESK lagunemiseni.

Saarte seaduse eesmärgiks ja selgeks plussiks on defineerida mõisted: suursaar, väikesaar, püüasustusega väikesaar, saarvald jne. Paralleelselt Saarte seadusega tuleb rauda tules hoida ka Ühistranspordiseaduse muutmise seaduse juures, seda saartega ühenduse pidamisel maanteepikenduse põhimõtet silmas pidades. See tähendab, et reisijakilomeetri maksumus oleks võrdne maakonnasisese bussiliini kilomeetri hinnaga ning auto üleveo tariif võrreldav sama pika maa läbimise hinnaga maanteel. Reisija puhul peaks maanteepikenduse põhimõte jõustuma alates 01.01.2003, autode puhul eeldatavasti septembris 2004 kui sõlmitakse uued liinilepingud.

Laine Tarvis – Saarte seaduse eelnõu esimene lugemine on lõppenud ning seadus on praegu põhiseaduskomisjonis. Ma olen tundnud, et saarte probleemidest ja regionaalarengust üldisemalt on valitsevates ringkondades väga raske rääkida seetõttu, et vastukaja on peaaegu olematu. Võibolla peaks hoopis algatama regionaalarenguseaduse? Vaatamata sellele kas ja milline saarte seaduse variant vastu võetakse, mina ESK kadumisse ei usu, sest saared oma omapära ja probleemidega on ning jäävad.

VK – Regionaalarengu seaduse vastuvõtmisel võiks Saarte seadusest saada selle alaosa. Vaatamata seaduse vastuvõtmisele või mitte, aitab ainuüksi selle menetlemine probleeme laiemalt teadvustada.

AV – Kas me oleme valmis minema kompromissile Väikesaarte seadus Saarte seaduse vastu? Saarte seaduse esimesel lugemisel küsiti V. Kaalu käest, et ta nimetaks eksprompt kolm saarel elamise privileegi. Me peaksime tõestama vastupidist, et saarel elamine ei ole alati privileeg.

Arvi Prei – üks kindel eelis on garanteeritud “Vaade merele”.

HK – Ka minu seisukoht on, et saared peavad olema oma asjaajamistes ühtsed. Ühe maakonnana on Saare- ja Muhumaa seda niikuinii juba praegu. Seaduses ei tasu kompromissile minna, ühtse saarte plokiga eristuksime Läti ja Leedu regionaalarengu seadustest.

AV – Väikesaarte eksistents (arenguks vajaliku kriitilise mass) on praegu rohkem ohus kui suursaarte oma. Ohtlikuks piiriks võib lugeda 300 inimest nagu on Vormsil, sellest lähtuvalt on tõmmatud ka piir seaduseelnõus suur- ja väikesaare vahel.

VK – Me ei taha riigikogus vastutust vaid oma (mina ja Laine) õlgadele võtta, vaid ootame ikkagi ESK seisukohta ses küsimuses.

Kaarel Lauk – Pöördudes tagasi ühistranspordiseaduse juurde, on täiesti kahe silma vahele jäänud ühenduse intervall, st avaliku teenuse maht. Mis on regulaarsus? Kas paar korda nädalas või kord kuus? Aga see pole muidugi seaduse, vaid selle rakendusaktide teema.

Reet Kokovkin – Minagi toetan Saarte seadust. Kui vaja minna kompromissile, siis enne seda tuleb välja selgitada, milline on parim tee kõige pakilisemate probleemide lahendamiseks. Kui räägitakse saarel elamise privileegist, siis ei tohiks ära unustada ka seda, et teiselt poolt on saared ning sealse kultuuri säilimine ka riigi kohustus rahva ees.

Kui rääkida saartest Euroopa Liidu kontekstis, siis laienemise järgmises ringis astub ELi vaid kolm saart: Hiiumaa, Saaremaa ja Gozo (Malta).

VK – Kui meil on üks saarte seadus, siis saavad ka väiksemad saared ELi astudes suurte varjus oma saarelisuse formaalselt säilitada. Saared on võimalus eestlastele läbirääkimistel regionaalpoliitika üle.

Tõnis Siplane – Saartele pääsemise eest peavad kõik maksma (maanteepikenduse ideoloogia), sest odav juust on vaid hiirelõksus.

VK – Võime siis vastu võtta otsuse, et ESK ei toeta Väikesaarte seadust. Kuni Saarte seaduse vastuvõtmiseni proovida lahendada väikesaarte transpordiküsimused eraldi seadusandlike aktidega.

TS – Väikesaarte transport on ülejäänud eluvaldkondade (nt jäätmekäitlus, mitmesugused avalikud teenused jms) arengu eeldus.

NAISSAARE TUTVUSTUS

Kaido Metsma (Viimsi vallavanem) – Naissaar on pindalalt Viimsi valla kõige suurem saar. Kuid vallale tundub, et kauguse tõttu pole Naissaar praegu loogilises haldusalas; õigem oleks kui saar kuuluks kas Harku vallale või Pirita linnaosale.

Nagu teistelgi saartel, on ka naissaarlaste jaoks kõige tähtsam saarele tulek ja minek. Näiteks praegu läheb Prangli saare 120 püsielaniku ülalpidamine (transport, haridus, kultuur, post, ...) vallale neli korda kallimaks kui mandril. Viimsi valla eelarve on 60 milj kr, kui paraneb Naissaare transport ja seeläbi ka püsielanike arv, muutub omavalitsusel paari aasta pärast võimatuks täita elanike ees oma kohustusi.

Praegu Naissaare vahel püsiühendust pole, püsielanikke on saarel praegu 5-6. Transpordi osas on vajadusel appi tulnud piirivalve. Naissaare sadam on antud pikaegsele rendile. Tegelikult väikesaartel sadamaid praegu polegi, õigem oleks neid nimetada randumiskohtadeks, sest puuduvad sadamapassid.

Peeter Aru (Piirivalve) – Piirivalve haldab sadamat ja aitab kohalikku elu korraldada, samuti abistab transpordi osas. Suvel käib saarele kolm korda nädalas ka liinipaati. Põhilisteks takistusteks elu edendamisel on transport ning elektri puudumine.

Olar ??? – Minu ema on Naissaarelt pärit, olen siin taastanud oma kodu. Igapäevaelus ootan sadamaoperaatorilt eelkõige turvalisust, et paadid oleks korralikult paigaldatud ja hoitud, liiklemine korraldatud, sadam assistitud ning selle lagunemine peatatud. Suhteliselt väikesearvulise tarbijaskonna puhul sadamaoperaator aga sellega üksi toime ei tule ning vaja on riigipoolset abi.

Elektri koha pealt on praeguses situatsioonis kaabel liigne luksus, millest ei maksa praegu unistada, kuigi kaugemas perspektiivis oleks selle olemasolu muidugi tore. Kohalikult võimult ootaks eelkõige teede/metsasihtide korrashoidu, mis on oluline tuleohutuse seisukohalt; siin on oma osa Keskkonnaministeeriumil.

HK – Muretsege endale piirivalveradar ning kohe tuleb ka elekter ja muu.

Peeter Aru – Radar tuleb, kuid toite saab diiseldiiselaatorilt. Elektri kaabel on võimalik tuua vaid erinevate institutsioonide – Keskkonnaministeerium, Piirivalveamet, Veeteedeamet ja Viimsi vald – kokkuleppel ja koostöös.

Reet Kokovkin – Naissaar ei ole minu arvates nii kaugel, et siia kaabli vedamine ületamatu probleem oleks. Kas on teada, palju kaabli vedamine saarele maksma võiks minna?

VK – Küsisin seda Eesti Energiast. Nende esialgne kalkulatsioon oli, et 20 kW kaabel maksaks 10-12 milj krooni.

Kaarel Lauk – Ruhnus toodab elektrit ka diiseldiiselaator, elektri hind on tarbijale sarnane teiste EE klientidega.

K: Miks ei maksa siiani EE kinni Naissaare generaatorite hinnavaht?

VK – Lisaks kaablile on teine võimalus sarnaselt Ruhnule üks generaator saare peale + elektriliinid. Maavalitsus peaks tellima tasuvusarvutuse mõlema variandi kohta, kui elektrimüüjaks on Eesti Energia, siis peab elektri hind olema ühtne üle Eesti.

K: Üheks probleemiks on veel see, et post ei jõua korralikult saarele, kirjad lähevad kaotsi.

V: Arvatavasti ei oleta Naissaart veel püüasustusega saareks, kus vastavalt seadusele peab postiteenus toimima võrdselt teiste piirkondadega. ESK teeb pöördumise avalikkusele, kus deklareerib, et Naissaar on püüasustusega saar, millel peab olema vastav avalike teenuste tase.

Seniks saadab iga saare esindaja koju jõudes oma saarelt postkaardi Naissaarele, pärast teeme kokkuvõtte, paljud ja kuna neist kohale jõudsid.

LT – Saarte ja Eesti ranniku väikesadamaid on mõttekas arendada vaid koos ning küsida selleks raha EL vahenditest (ISPA, ühtekuuluvusfond). Projekti saaks kaasata ka teisi Balti riike ning projekt võiks teenida riikidevahelist koostööd turismi arendamisel.

Margit Rosen – Mina olen sündinud naissaarlane. Nüüd elan Rootsis, kuid käin siin tihti ning olen alustanud oma kodutalu taastamist. Ikka ja alati on minu kõige suurem probleem, et kuidas ma saarele saan.

1943. aastal elas saarel ligikaudu 150 inimest, kes põhiliselt olid kalurid. Põllumaad saarel polnud, põllumajandussaadusi osteti mandrilt. Lisaks püüelanikele oli saarel veel sõjavägi; elanikud olid peamiselt rootslased, sõjaväelased eestlased; nende omavaheline läbisaamine oli hea. 20 aastat oli Naissaarel oma vald. Saarel oli 3 küla – Lõuna- ja Põhjaküla ning Väike-Heinamaa. Esimene neist oli suurim. Saarel oli 69 talu, neist on praeguseks tagastatud 45. 20-1 talul pärijad puuduvad. Lõunakülas on kõik maad tagastatud, samuti jupp maad Põhjaküla kandis.

Pea 36 kilomeetrit raudteed ehitati saarele Tsaari-Venemaa aastatel 1912-13. E

Kaido Metsma – Mets saarel on riigimets. Maad millel pole omanikku on plaanis müüki panna, Vene sõjaväe vundamentidele on planeering tehtud.

Margit Rosen – Praegu on Rootsis Naissaare ühing, millel on umbes 60 liiget ning mille esimees ma olen.

Kaido Metsma – Kellele teha ülesandeks saarte arengut tõukavate projektide, sh ka sadamaprojekti, kirjutamine?

AV – ESK on kirjutanud vähemalt kaks pöördumist regionaalministrile palvega leida vahendid nn saarte spetsialistide töölerakendamiseks, kes siis aitaks erinevaid saari projektide kirjutamise juures ning omaks ülevaadet kõikidest saartest, olles seega võimeline kirjutama ning ka juhtima suuri ühisprojekte. Kuid kahjuks siiani on neile palvetele tulnud vaid puiklevaid vastuseid erinevatest ministeeriumidest.

Anne Lindma (Siseministeerium) – Toivo Asmerile saadetud kiri on jõudnud Siseministeeriumi, kuid regionaalarengu osakonnas on inimestest puudus ja seega väga raske saari kellelegi lisakohustuseks teha. Samuti ei ole sellist regioonispetsiifilist ülesannet sisse kirjutatud ka osakonna põhimäärusesse.

RK – Saarte seaduse ning ka otsapidi saarte spetsialisti teema juurde tagasi tulles on mul küsimus, kas on ikka vaja saarte komisjoni, kes “suure vennana” valvaks saarte omavalitsuste üle?

VK – See on seadusesse sisse pandud Soome eeskujul, võime sellest vabalt loobuda ning piirduda ESKga kui nõuandva koguga.

Sadamate projekt saab tõesti olla vaid ühisprojekt. Seda asja saab ajada vaid Teede- ja Sideministeeriumi kaudu. Vaja on väikesadamate arengukava; selle lähteülesanne vist valmis paar aastat tagasi, kuid kava ennast ei ole siiani. Panen ette kutsuda ses küsimuses Teede- ja Sideministri juures kokku vastav nõupidamine.

REGIONAALINVESTEEERINGUTEST

Anne Lindma – Väikesaartelt on hasartmängumaksu komisjonile esitatud vähe projekte ning veel vähem neist on rahastamist leidnud. Üheks põhjuseks on kindlasti vähene projektikirjutamise potentsiaal. Seepärast pakkusimegi ESKle võimalust projektitaotluste hindamisel kaasa rääkida, sest hindamine annab infot esitatavate nõudmiste kohta ning kogemusi edaspidiseks taotluste kirjutamiseks. Samuti oleks ESK poolne nõu toetuseks komisjonile väikesaarte projektide üle otsustamisel, sest Tallinnast on väga raske kohalike olude ning ühe või teise projekti olulisusega kursis olla.

VK – Projektide hindamine on pidev protsess, seepärast teen ettepaneku moodustada ESK põhimõtetest lähtuv 5-7 liikmeline komisjon, kes projektitaotlusi hindama hakkab. Konkreetsed isikud määrame homsel koosolekul.

Muutunud on ka regionaalarengu programmide kord. Nüüd on seitsme regionaalprogrammi peale 5-liikmeline komisjon, programmijuht + eksperdid. Kas saarte programmi üheks eksperdiksi võiks olla ka ESK eestseisus, või moodustatav laiendatud komisjon?

ESKga SEOTUD ORGANISATSIOONIDE TEGEVUSEST

LT – ESK naiskogu tegevuses osaleb n

Maris Puurmann – Eesti Väikesaarte Noorte Ühendus on nüüdseks tegutsenud 2,5 aastat. Kui esialgu oli meie tegevus suunatud rohkem meile endile, st koolitust, kogemuste vahetamist teiste sarnaste organisatsioonide liikmetega, siis nüüd oleme oma tegevuse suunanud rohkem väljapoole. Näiteks korraldas sel aastal regionaalminister meie initsiatiivil vastuvõtu väikesaarte põhikoolide lõpetajatele. Lastele tutvustati valitsust ja riigikogu ning see oli väga

meeleolukas ettevõtmine.

EVNÜ esimene projekt “Meri meid ei taksita” on edukalt lõppenud. Projekti “Merelapsed” käigus käidi külas Ahvenamaa noorteorganisatsiooni SKUNK liikmetel. See organisatsioon on tegutsenud juba pikka aega ning kui meie oma lühikese tegevusaja järel juba arutame, et pole ette näidata suuri tulemusi, siis nemad tõdesid, et selline probleem võiks päevakorrale kerkida alles pärast kümneaastast tegutsemist.

Meie uue projekti “Elu võimalikkusest ääremaal” käigus kogume infot ärksate noorte inimeste ning nende tegemiste kohta ääremaadel. Kogutud näited tutvustatakse “hea eeskujuna”, mis annaks võibolla noortele julgust oma kodukandis üht-teist ette võtta. Siinkohal ongi mul koosviibijatele üleskutse, saata meile infot niisuguste tublide inimeste kohta oma kodukandist.

Õhtusöök, laulud-tantsud.

Laupäev, 29. juuni 2002

Kell 8.30 Hommikusöök Naissaare Looduspargi keskus, millele järgnes muljetavaldav ekskursioon ümber ja läbi Naissaare.

Kell 13.20 Lahkumine saarelt

Eesti Saarte Kogu üldkogu protseduurid. Postipaak "Helge", kell 13.30

Koosolekut juhatab Ants Varblane.

Koosolekust võtavad osa - H. Kipper, A. Sarv, R. Kokovkin, M. Puurmann, A. Prei, U. Kase, T. Siplane, K. Lauk, V. Kaal.

1. ESK majandustegevuse aruanne. ESK planeeritud eelarve oli 25 tuh krooni, sellest kulutati aruandeperioodi jooksul 10,7 tuh krooni; suurimad kulud tehti üldkogu ning eestseisuse ja kaastöönõukogu istungite korraldamiseks. Neist viimane toimus Ruhnus ning selle kulud kaeti suures osas projektist "Kuidas säilida ...". Koos eelnevate aastate jäägiga on ESKl järgnevaks aruandeaastaks vahendeid 59 tuh krooni (vt lisa 2).

Otsus: Kinnitada ESK 2001/2002 majandusaasta aruanne (9 "poolt", 0 "vastu", 0 "erapooletu")

2. ESK eelarve 2002/2003 tööaastaks.

ESK tulud kujunevad liikmemaksudest. Suurim maksja on seni olnud Saaremaa Omavalitsuste Liit. Kuid nende kehva rahalise seisukorra tõttu võib sel aastal neilt liikmemaks saamata jääda. Seepärast võttis Ruhnus koos olnud eestseisus ja kaastöönõukogu vastu otsuse, et pöördume eraldi kõigi ESK liikmeks olevate omavalitsuste poole kirjalikult meeldetuletusega soovitusliku liikmemaksu tasumise kohta. Laekumiseks võiks planeerida 20 tuh krooni.

ESKl on kindlad, aasta-aastalt korduvad kuluartiklid. Nendeks on ESK asjaajamine, bürookulud, veebilehe aktualiseerimise ning serveris hoidmise kulud, samuti üldkogu korraldamise kulud. Raamatupidaja ning veebitoimetajaga tuleb sõlmida töötetevõtulepingud, milles täpsustatakse tööülesanded ning töö tasustamise tingimused. Sel aastal tuleb ette näha veel vahendid projekte hindavate ekspertide kulude (sõidu- ja sidekulud) katmiseks ca 2000 kr ulatuses.

Ülejäänud vahendid on ette nähtud saarte arengut ning ka ESK tegevust toetavate projektide kaasfinantseerimiseks.

ESK 2002/2003 majandusaasta eelarve

Kulud kokku 78 000 kr:	s.h. kulud sekretäritööks jm	12 000
	bürookulud	2 000
	lähetuskulud	1 000
	alltöövõtt (www)	1 700
	ürituste korraldamine	15 000
	muud kulud	1 300
	omafinantseerimise fond	45 000

Otsus: Kinnitada eelarve 2002/2003 majandusaastaks: tulud 78 000 (sh ületulevad tulud 58 000), kulud 78 000 krooni. (9 “poolt”, 0 “vastu”, 0 “erapooletu”)

3. ESK revidendi valimine.

Revidendi kandidaatide osas tehakse üks ettepanek – Maris Puurmann.

Hääletustulemused: poolt 9
vastu 0
erapooletuid 0.

Otsus: Kinnitada Eesti Saarte Kogu revidendiks Maris Puurmann.

4. ESK tegevuskava tööaastaks 2002/2003; ekspertkomisjoni moodustamine.

ESK tegevuse märksõnad eelseisval tegevusaastal võiksid olla infrastruktuur, eelkõige transport. Väikesaarte transpordi korraldamise osas saab ESK olla survegrupp, kes koos partneritega – maavalitsused, omavalitsused, Teede- ja Sideministeerium otsib probleemidele võimalikke lahendusteid. Tuleks jõuda niikaugele, et TSMi juurde võetaks tööle projektijuht, kes hakkaks tegelema väikesaarte sadamate arendamisega.

Hariduse ja ettevõtluse toetamisel väikesaartel oleks suur moraalne ning suhteliselt väikeseid kulusid nõudev abi tasuta püsiühendus. Haridusvõimalused on oluline tegur, mis mõjutab perede paigalejäämist, seepärast on ettepanek kutsuda Kai Võlli Haridusministeeriumist, kes on pidevalt ESK püüdlusi toetanud, kaastööõukogu liikmeks.

Järgmisel kaastööõukogu koosolekul võiks kohtuda inimestega EL'ga läbirääkimisi pidavast delegatsioonist arutamaks, kuidas arvestada saarte eripäraga põllumajanduse, kalanduse jt küsimustes. Samuti võiks ESK eestseisus Saarte seaduse teise lugemise ajal kohtuda peaministriga, et selgitada tausta ning tagajärgi, mis kaasnevad seaduse vastuvõtmise või mitte vastuvõtmisega.

Otsus: Hasartmängumaksu fondi saartelt esitatavate taotluste hindamise komisjoni hakkavad kuuluma: Ants Varblane, Ain Sarv, Hants Kipper, Kaarel Lauk, Vambo Kaal, Reet Kokovkin ning Urmas Kase. Esimese taotlusvooru projekte hindamise õigus anda piirava lühikese tähtaja tõttu ESK eestseisusele.

ESK üldkogu Naissaarel lõppeb “Helge” saabumisega Leppneeme sadamasse kell 14.37. Järgmine ESK üldkogu toimub Kassaris, 27.-28. juuni 2003.

Ants Varblane
Koosoleku juhataja

Kaia Eelma
Protokollija